

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XIV. Peccata conjugum contra sextum præceptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

impetrare soleat; eontrà malè suscipientes, vix unquam benè in eo progrediantur & finiant.

119 Monendi insuper sunt de suppliciis, quæ malam præparationem subsequi solent, eos maximè qui sæpiùs simul antè fornicati fuerunt, quàm conjuncti. Tales enim loco pudicitia conjugalìs habere solent libidinem brutalem, imò plusquàm brutalem, pro fide perfidiam; pro amicitia odium; pro christiana prolium educatione scandala, & animarum parricidia, cum evidenti periculo damnationis, tam conjugum, quàm prolium. Nonne Scriptura 2. Reg. 13. narrat de Amnon, quòd postquam ingenti amore deperisset Thamar sororem suam, in tantum ut propter amorem ejus ægrasset, eà per vim oppressà, *exsam eam habuit odio magno nimis, ita ut majus esset odium quo oderat eam, amore quo antè dilexerat?* Et nonne istam ob causam occisus fuit ab Absalon fratre suo, Deo sic puniente crimen ipsius? Nonne experientia etiam ipsa docet, quòd amori post expletam libidinem plerùmque succedat nausea, ita ut plurimæ, quæ post sponsalia permiserunt se à sponso violari, ab eo deserta fuerint, amore in nauseam commutato? Quid mirum si mala ista in peccati vindictam permittat Deus, cum injuria Deo per fornicationem illata æterno digna sit supplicio?

CAPUT XIV.

Peccata conjugum contra sextum præceptum.

120 **G**raviter errant plerique inter conjugatos, dum existimant sibi, ratione matrimonii, licitum uti corpore conjugis prout libuerit, vel quamcumque inter sese libidinem exercere. Neque enim ad id matrimonium est institutum, ut homines in illo ament & quarant carnalem voluptatem propter se, eaque fruantur, sed ut eà benè utantur, non transiliendo limites quos status ille requirit, & ipsimet Romani, dum adhuc ethnici forent, naturali lumine necessarios agnoverunt, atque in tabulis suis matrimonialibus expresserunt.

121 Et ideò hoc præcepto etiam ipsis præcipitur continentia & castitas conjugalìs; ad quam Dei dono impetrandam tantò magis frequenti ferventique indigent oratione & jejunio, quantum ipsis difficilius est eam benè servare, Augustino L. de bono conjugalì c. 21. dicente, quòd *multi facilius se abstinere ut non utantur conjugio, quàm temperare ut benè utantur.* Et cap. 22. *Ego facilius non uxor nuptius, quibus usus est Abraham, quàm sic uxor nuptius, quemadmodum est usus Abraham, sine ullo utique peccato.*

122 Et quidem ut actus conjugalìs sit ipsis licitus, sicut & alius quicumque actus venereus, ita ut eo utens ne venialiter quidem in eo peccet, necesse est ut non ex libidine fiat, sive ex cupiditate venerea, sed ex casta Dei propter se dilectione, uti Deo dante ro. seq. 1. ult. demonstrabimus; tunc proinde solum peccatum omne vitatur, cum vel debitum

petitur eo fine ut proles inde nascatur, & nata Christo renascatur, vel ut debitum ex affectu justitiæ reddatur, omnisque circumstantia mala, excessusque omnis caveatur.

Nec tamen omnis excessus in conjugatis est mortale peccatum, etiam si mortale sit 1. si post emissum castitatis votum conjugalìs actus exerceatur. 2. si ita immoderatè, ut sanitati, vel proli quæ utero geritur, notabiliter nocetur. 3. si ita importunè, ut tempus orationi ex præcepto impendendum, impediatur. Sic enim fieri debet, ut (sicut Apostolorum Princeps ait 1. Petri 3.) *non impediatur orationes vestrae.* Et 1. Cor. 7. *Nolite fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi.* Unde Augustinus ubi suprà c. 10. *Illum concubium secundum veniam concessit, id est veniale esse dixit Apostolus, qui sit per incontinentiam; si tamen non ita sit nimis, ut impediatur que seposita esse debent tempora orandi;* quasi dicat, quòd si impediatur, nimietas non est venialis, sed mortalis. Et ratio est, quia conjugatis, ad vitandam incontinentiam, valdè necessaria est oratio, ob rationem num. 121. allegatam; si ergo seipos ineptos reddant ad orationem, dum veniunt orandi tempora, graviter peccant, 4. graviter etiam peccant, dum ita ardentè illum actum exercent, ut magis meretricio exercent affectu, quàm conjugalì, eo in actu finem ultimum constituendo, sicut faciunt ii (de quibus Tob. 6.) *qui ita conjugium suscipiunt, ut Deum à se & à sua mente excludant, & sua libidini ita vacent, sicut equus & mulus, quibus non est intellectus.* De quibus propterea additur, quòd *habet potestatem demonium super illos.* 5. qui actum illum exercent affectu adulterino, ut dum maritus in ipso actu conjugii affectu fertur in aliam sibi non uxorem, quam sibi per imaginationem repræsentat, quasi sibi hic & nunc præsentem, sibi que eo in actu consentientem. Quod & frequenter faciunt, qui turpi pollutionis peccato sese contaminant, imaginantes se cum ista vel illa persona alterius sexus impudica commiseri. Libidine namque incensè facillimè agglutinantur objectis à se impudicè amatis. Super isto capite examinandi sunt mariti, non adeò probi, qui animo sunt ab uxore averso, in alienamque converso; sicut & uxores minus probæ, maritum non multum diligentes, alienum verò ardentè amantes. Quia non sunt sine periculo adulterini affectus. 6. qui de industria conjugalem actum interrumpunt, ut generatio prolis impediatur. Istud est enim factum Onan, quem percussit Dominus, eò quòd *rem desiderabilem faceret.* Genes. 38.

Improbanda proinde resolutio Dianæ, qui 14 p. 6. tr. 6. resol. 37. narrat se, interrogatum de facto cujusdam, qui inchoabat copulam cum uxore, & postea ob morbi periculum, ex ejus consensu se retrahere, ita ut ex hoc aliquando sequeretur pollutio: narrat (inquam) se respondisse, factum illud esse licitum.

tum. Est enim hoc contra naturam, natumque causare pollutionem tam in viro, quam in femina. Nec certè copulæ consummatio, magis quàm inchoatio, morbi periculum causare potest marito, sed ad summum uxori, ex prolis generatione. Igitur copulam inceptam ante seminationem abrumpere ad averendum morbi periculum, est abrumpere ne proles generetur. At istud est factum Onan. Dianæ proinde in supradiçta resolutione non benè anteivit Sanchez l. 19. de matrim. disp. 7. qui & adhuc improbandus est, in eo quod docuit, ob paupertatem, aut numerosam prolem, vel ad sedandam concupiscentiam, licitum esse copulam inchoare, & ante seminationem mutuo consensu abrumpere, si absit periculum pollutionis. Sed, ut benè Layman l. 3. sect. 4. n. 19. periculum istud moraliter loquendo nunquam abest ab utroque. Opiniones proinde illæ non sunt practicè tutæ.

125 7°. sine dubio valdè execrabilis est concubitus cum uxore, si fiat contra naturam. Quia, ut rectè Augustinus ubi supra c. 11. *cùm ille matrimonialis usus, quando prolabitur ultra pacta nuptialia, id est ultra propagandi necessitatem, venialis sit in uxore, in meretrice damnabilis; iste qui est contra naturam execrabiliter sit in meretrice, sed execrabilis in uxore.* Quia per nefandam turpitudinem illam, præter malitiam peccati contra naturam, à conjugibus violatur sanctitas Sacramenti matrimonii.

126 Nec per peccatum dumtaxat consummatum contra naturam violatur ab ipsis sanctitas istius Sacramenti, sed & per tactus valdè turpes quos subinde committunt, dum scilicet inter membrum tangens & tactum est fœda nimis & absurda proportio, prout est in casibus num. 49. non sine pudore magno commemoratis.

127 Ex his patet, Concionatores monere debere populum, non omnia conjugibus esse permittenda, sed ab ipsis sæpè turpissima gravissimaque peccata committi; nec ab ipsis immeritò commemorari terrificam historiam de matre, quæ in forma porci flammam ejaculantis apparuit post mortem filix suæ, lamentans, se ideò flammis æternis addictam, quòd cum ejus patre, marito suo, indignas turpitudines exercuisset in thalamo conjugali.

128 Sed & fideles omnes à Concionatoribus admonendi sunt, quòd propter infamiam carnis vitium æternum pereat maxima pars hominum, Deo adeò displicens, ut propter illud (exceptis octo animabus) diluvio perierit universum genus humanum. Rationem quippe diluvii istam refert divina Scriptura, quòd *omnis caro corruperat viam suam*, quòdque propterea Deus, *tactus dolore cordis invincens, delebo* (inquit) *hominem quem creavi à facie terræ*, verbis istis more humano exprimens displicentiam vehementissimam ac prorsus extraordinariam de tanta carnis corruptione. Quam & gravissimè punivit in Ophni & Phi-

Tom. 11.

neis, in Onan, in Sodomitis, &c.

Nec desunt historiæ terribiles de iis quæ acciderunt post Christi adventum. Narrat enim D. Gregorius l. 4. Dialog. c. 38. de Christo quodam, qui suo tempore vixit, cùmque isti vitio addictus fuisset, *ad extremum veniens, eadem hora, quæ de corpore erat exiturus, apertis oculis vidit tetros & nigerrimos spiritus coram assidere, & vehementer immingere, ut ad inferni claustra eum raperent: quos videns, caput tremere, pallefcere, sudare, & magnis vocibus inducias petere, filiumque suum, nomine Maximum (quem ipse jam Monachum Monachum vidi,) nimis & turbatis clamoribus vocare, dicens: Maxime curre, nunquam tibi aliquid mali feci, in fide tua me suscipe.... Cùmque constitutus nimis relaxari se jam posse desperaret, cepit magnis vocibus clamare, inducias usque manè, inducias usque manè; sed cùm hac clamaret, in ipsis vocibus de habitaculo sua carnis evulsus est.*

Aliud terribile exemplum refert Cantipratanus, testificans se præsentè accidisse: Dum scholas (inquit) adhuc adolescens frequentarem, pro socio charissimo habui alium, qui moribus erat optimis, & illis virtutibus ornatus, quæ possent in adolescente desiderari. Verùm infelicissimè pro ipso contigit, ut in consortium pravum incideret, quo, prout solet, factum est, ut totus mutatus evaserit similis illis, quibuscum conversabatur, ita ut loco puritatis cor ejus immundus amor possederit. Continuavit per aliquod tempus in istis pudendis peccatis, sine pudore, & tandem terribili hoc modo punitus fuit à Deo, in exemplum aliorum. Profundè dormiebat, & ecce timore magno perterritum se sentiens, evigilavit, & evigilans cepit modo horribili vociferari, ita ut tota familia à somno excitaretur, & ad eum curreret. Interrogatus ubi doleret, non nisi clamoribus respondebat. Advocatur Confessarius, qui etiam cum lachrymis hortatur ut de peccatis doleat, & ad Deum torus convertatur. Sed frustra instat Confessarius, & abundantia lachrymarum provocat eum ut respondeat, ac de peccatis doleat. Cui tandem vultu mirum in modum turbato, ac lachrymabili tono, his verbis respondit: *Va va illi qui me seduxit, frustrà ad Dei misericordiam implorandam recurram; infernum video apertum, ut me deglutiat.* Quibus pronuntiatis, clamores auxit, & desperans expiravit.

CAPUT XV.

Adulterium, ejusque gravitas.

Adulterium est legitimi thori violatio, sive Accessus ad alienum thorum. Ita S. Thomas q. 154. a. 8. Tribus modis committitur. 1°. per accessum soluti ad conjugatam. 2°. per accessum conjugatæ ad solutum. 3°. per accessum conjugati ad conjugatam, non suam. In tertio hoc casu duplex violatur thorus, duplex proinde committitur adulterium, duplex

b b